



**Mihriban Aviral**

**I**ktisat ve Toplum Dergisi, bu sayıdan itibaren, sanat, edebiyat, fen bilimleri ve sosyal bilimler alanlarından, farklı yanları, çalışmaları, çözüm üretmeleriyle öne çıkan kişilerle yapılan röportajlara yer verecek.

Bu sayıda, klasik müzik eğitimi ve profesyonel klasik müzik yaşamından sonra, dünyada örneğine pek az rastlanan, Latin Caz tarzında solo flüt çalanlar arasında yer alan ilk Türk Kadın müzisyenimiz, Mihriban Aviral ile, dergimiz Yazı İşleri Müdürü Fethiye Çolak konuştu.

■ *Öncelikle sizi tanıyabilir miyiz, Mihriban Aviral kimdir? Flüt ile tanışmanız nasıl gerçekleşti, bir hikayesi var mı?*

H.Ü. Ankara Devlet Konservatuarı ile başlayıp, çeşitli ülkelerde süren akademik kariyer serüvenim Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nda 25 yıl sürdü. Müziğe ilkokul yıllarında okul harçlıklarımı aldığım tahta flütlerle başladım. Annem piyano ya da keman çalmamı istiyordu. Ancak benim gönlüm keman ya da piyanoda değil, flütteydi. O günden sonra tek amacım konservatuvara girip flüt öğrenmek oldu. Konservatuvar ve sonrası orkestradaki ilk yıllarımda tüm dünyanın çok iyi tanıdığı ünlü virtüöz, Sir James Galway'in flüt çalmadaki ustalığından çok etkilendim, devamlı onu dinlerdim ve büyük hayranıyım, bir gün Galway'in, benim albümüme övgüler yağdıracağından habersizce...

■ *Peki ya Konservatuvar sonrası yurtdışında neler yaptınız?*

Ankara Devlet Konservatuarı'nda başlayan bu müzik yolculuğu birincilikle kazanılan sınav sonucuyla Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'na katılma hakkıyla devam etti ve Avusturya, İtalya, Macaristan gibi ülkelerde uzun yıllar orkestralarda çalma olanağı buldum.

Aldığım 'Master Class', 'Perfection' ve 'Konser Solistliği' gibi akademik eğitimlerle klasik müzik çalışmalarımı bir üst basamağa taşıma şansım oldu. Yirmibeş yıl boyunca Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nda büyük bir aşkla mesleğimi icra ettim. İçimde uzun yıllar klasik müzik aşkını yaşatsam da bir gün tüm dünyada hızla yayılan akımdan etkilenerken gönlümü Latin caza da kaptırdım ve o andan itibaren bu alanda daha yoğun çalışmaya karar verdim.

Şunuda söylemek isterim. Akademik klasik müzik eğitimi üzerine, uzun yıllar içinde edindiğim birikimlerle birlikte Latin Caz bir araya geldiğinde, ortaya sıra dışı güzellikte bir müzik çıkıyor.

- *Sanatınızla Dünyadaki ilklerden birisiniz, önemli bir kariyer ve 25 yıl başarıyla klasik müzik icra ettikten sonra flüt solisti olarak Latin caz müziği konserleri veriyorsunuz, Türkiye’de bu tür müziğin fazla tanınmamasına rağmen izleyici ve hayran kitlenizde önlenemez bir artış var, bunun nedeni sizce nedir?*

Evet dünyada Latin caz’ı orkestra eşliğinde flütle baştan sona solo icra eden çok az sanatçı var, ülkemizdeki tek isim ise benim ve çok güzel, çok onur verici tepkiler alıyorum. İnsanlar bu tür müziği tanıyıp dinledikçe çok daha fazla sevmeye başlıyor. Bu da izleyici ve hayran kitlesinde önlenemez bir şekilde artışa neden oluyor. Bunun da iki temel sebebe bağlanabileceğini düşünüyorum;

“İlki, tüm dünyada caz ya da Latin caz müziği yapılıyor olmasına rağmen bunun akademik bir klasik müzik eğitimi ile köklü bir müzik geçmişi ve birikimi üzerine yapılıyor olması nedeniyle çok nitelikli, aynı zamanda da çok keyifli olması sonucu izleyiciyi etkilemesi...

İkincisiyse, diğer caz gruplarında olduğu gibi müzikteki soloların eşit olarak tüm enstrümanlara dağılmış olarak uygulanmasına karşın, burada flütün solo olarak müziğin başından sonuna kadar tüm zorlukları ve yükü üstlenmiş olması ve icrasında ciddi teknik ve müzikal zorluklar bulunması sonucu bir konçerto çalar gibi yoğunlukta ve virtüözce parlak ve çekici bir performans sergilenmesi...” Sanırım bu müziğin bu derece ilgi görüp beğenilmesinin en önemli nedenleri bunlar.

- *Bir hastalık geçirmişsiniz ve sonrasında Nestor Torres ile bir araya gelmişsiniz bu hikayeden biraz bahseder misiniz?*

Bu müziğe kapıldığım dönemde dünyada sayılı vaka olarak gösterilen bir akciğer rahatsızlığına yakalanmıştım. Hastalığı bir şekilde atlatacak olsam bile flütten ayrı kalacak olma ihtimali beni kahrediyordu. Annemi dinleyip piyano çalsaydım keşke en azından nefesle ilgili olmayan bir enstrüman çalmış olurdum diye düşündüğüm olmuştu o dönem... Ama daha sonra gördüm ki; evet önemli bir akciğer rahatsızlığı geçirdim, ama bu olumsuz durum benim Grammy ödüllü besteci ve flüt sanatçısı Nestor Torres’in müziğiyle tanışmama vesile oldu. Hastanede sürekli



Nestor’un beni hayata döndüren canlı, hayat dolu müziğini dinledim. Daha sonra çok sevip etkilendiğim bu müziği ben de çalmaya karar verdim. İşte bu süreçte dinlediğim o CD’yi incelediğimde çok ilginç ve son derece etkileyici bir bilgiye ulaştım. Nestor Torres de yıllar önce ölümden döndüğü bir tekne kazası geçirmiş, akciğeri önemli oranda zarar görmüş, flüt hayatı sonlanmış gibi bir endişeye kapılmış, o dönem ki ruh halini yansıtan ve kendisine Grammy ödülü kazandıran eserlerini bestelemiş. Hastanede ben hayata döndüren o albümün, Nestor için yeniden dünyaya gelmek anlamındaki aynı albüm olduğunu fark etmese beni inanılmaz etkiledi. Dünyanın bir ucundaki flüt sanatçısının, akciğer rahatsızlığından sonraki besteleri, yine dünyanın diğer ucundaki bir flüt sanatçısının iyileşmesinde önemli bir rol oynuyordu.

Daha sonra Torres’e ulaştım. Yaptığımız görüntülü bir görüşmede müziklerini çalmak istediğimi söylediğimde dünyaca ünlü sanatçı büyük bir ilgiyle beni dinledi. Tekniğim, müzikalitem, flüt ses tonum ve müzikal yorumlarımdan çok etkilendiğini söyleyerek heyecanla bu müzikleri albüm yapmam için beni yüreklendirdi ve bu güzel gelişmeler yetmiyormuş gibi bir de prodüktörlüğümü üstlenmeyi teklif etti. Bu beklenmeyen gelişmeden ben de çok heyecanlandım ve bu albüm için hastanede dinlediğim Torres albümünden benim için anlamlı olan dokuz parça seçtim. Nestor da bana hoş bir sürpriz yapıp kendisiyle birlikte düet yapmak

# MİHRİBAN AVİRAL

## canjazzım türküler

ilk nefes

için yeni bir parça besteledi. Albümün altıncı parçası olan bu beste, bu projeyi gerçekleştirmek için İstanbul'da biraraya gelmemiz nedeniyle 'Latin Dreams in İstanbul' (İstanbul'da Latin rüyası) adeta onun ve benim ortak kaderimizi simgeliyor. Tüm bu yaşadıklarımın sonra, aslında tesadüf yoktur, yaşanan her şeyin bir nedeni vardır diye düşünüyorum.

- *Birçok ülkede konserler verdiniz ve vermeye devam ediyorsunuz. Şu ülkede şu şehirde verdiğiniz konserden inanılmaz zevk aldım dediğiniz oldu mu yoksa hepsinde aynı tadı mı alıyorsunuz?*

Uzun süredir konserler veriyorum, bunların her biri benim için önemli ve değerli şüphesiz... Ancak hiç unutamayacağım bir tanesi Los Angeles Convention Center'da 20.000 kişiye verdiğim konserdir. Bu konser boyunca süren coşku, konser sonunda inanılmaz boyutlara ulaştı. İzleyiciler dakikalarca ayakta alkışlamaya devam ettiler, bu durum benim için gerçekten de unutulmazlar arasına girdi.

Dediğim gibi müzik çok özellikli olduğu için tüm performanslarımda benzer tepkileri alıyorum. Ama son performanslarımdan Bilkent Konser Salonu ve Antalya Kültür Merkezi Konser Salonunda verdiğim konserlerde de yeni projem olan Latin Caz tarzında türkülerini içeren "canjazzım türküler" adlı yeni CD'nden bir örnek vererek seslendirdiğim müzik ise büyük ses getirdi ve o parça 3 kez tekrar ettirilerek yine çok uzun süre ayakta alkışlandım.

- *Çok yeni bir single CD çıkardınız. Çok güzel bir ismi ve harika bir kapak tasarımı var; "canjazzım türküler (1)". Peki neden türküler?*

Müziğin evrensel dili ile kültürler arası bağlar kurmak, bir taraftan caz ve Latin caz müziğini toplumuz insanlarına sevdirenken, diğer tarafta özellikle öz müziğimizin ezgileriyle Türk kültürünü simgeleyen türkülerimizi aranje ederek, caz ve Latin caz benzeri kalıplar kullanarak, bu tarz müziklerle yakından ilgilenen çok ciddi bir kitleyi kapsayan dünya toplumlarına sunmak ilk hedefimdir. Etnik müzik etniktir, yani bulunduğu coğrafyadaki insanlar için bir şey ifade eder ve başka bir coğrafyada pek anlaşılmaz, değerini bulamaz. Ancak, etnik müzik, evrensel formlarda tasarlanır ve sunulursa, tüm dünya toplumlarına hitap edebilir. Böylece etnik Türk kültürünü dünya toplumlarına,

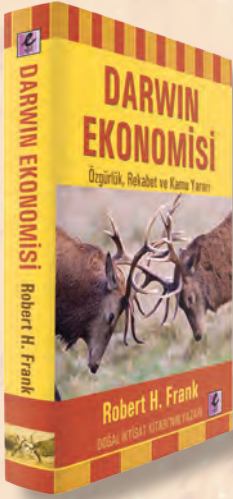


"yine evrensel müzik dili" ile anlatıp, toplumları yakınlaştırarak "dünya barışına" katkıda bulunmanın bir sanatçıların en önemli görevi olduğunu düşünüyorum. Ayrıca, çağdaş ve modern Türk kadınının da böyle bir arenada var olduğunu göstermek adına uluslararası platformlarda yer almak, bu ülkede yetişmiş bir sanatçı olarak boynumun borcudur düşüncesindeyim.

- *Sayın Aviral, son olarak bundan sonraki projeleriniz ve konserlerinizle ilgili bilgi verir misiniz?*

Canjazzım türküler 2 CD si ile devam edeceğim ve bu kez türkülerin flüte uyarlamalarını kendim yapacağım, bu benim için önemli bir farklılık olacak. Ardından, çok heyecan verici başka bir projem daha var, ama henüz ondan bahsetmek için çok erken olduğunu düşünüyorum, önümüzdeki birkaç ay içinde gerçekleşecek, sizlerin de mutlaka haberi olacaktır. Bunların yanı sıra Ankara, İstanbul, Antalya ve Selanikte vereceğim konserlerim var. Yakın gelecek için programım bu şekilde ilerleyecek.

*Projeleriniz, hikayeniz, müziğiniz ve üstlendiğiniz misyon çok etkileyici. Sizi içten kutluyor, ülkemizde ve uluslararası alanda başarılarınızın devamını diliyoruz.*



ROBERT H. FRANK

"Davranışsal İktisat" konusunu masaya yatırıyor. Bu alandaki akademisyenler, çalışmalarını büyük ölçüde iktisat ve psikolojinin kesişiminde sürdürmektedirler. Frank buna biyolojiyi de eklemekte ve Darwin'den yola çıkarak İktisat Teorisinde Rasyonellik ve Rasyonel Davranış Biçimlerini analiz etmektedir.



RAYMOND FİSMAN  
EDWARD MİGUEL

"Ekonomi Haydutları, yoksulluk, suç ve yolsuzluk arasındaki önemli bağlantıları ortaya çıkararak, yaşadığımız dünyanın ne kadar küçük ve iç içe geçmiş olduğunu görmemize yardım ediyor."

ROBERT H. FRANK

Bu kitapta Robert Frank, gündelik hayatın en kafa karıştırıcı yönlerinin nasıl olup da aslında (ekonomik) akla tamamen uygun olduğunu göstermek amacıyla bu soruların en ilgi çekici olanlarını ve bunları yanıtlarken kullanılan ekonomi ilkelerini bizlerle paylaşıyor.



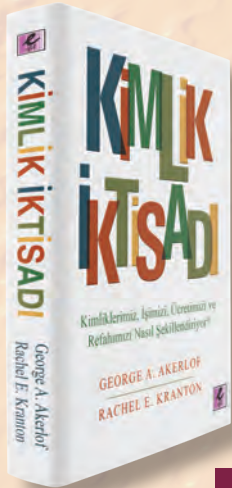
SACİT HADİ AKDEDE

Görevini uygarca yapan, sanatların haysiyetine ve özgür ruhuna saygı gösteren, hatta haklı eleştirileri bağrıma basan bir devlet, olağanüstü hizmetleriyle şanlı kültür zaferleri kazanacaktır. İyi çalışan bir Kültür Bakanlığı, Yeni Türkiye'de sanatlarımızı ihya edebilir. Sacit Hadi Akdede, "Devlet Sanat İlişkisi" eserinde hayırlı bir kültürel cumhuriyetin sanat yaşamının esaslarını dört başı mamur bir rasyonel düzenle geliştiriyor.



KİMLİK İKTİSADI

GEORGE A. AKERLOF  
RACHEL E. KRANTON



ŞEYTANIN OKU  
DEDİĞİ YAZILAR  
ÖMER FARUK ÇOLAK

İKTİSAT SADECE  
İKTİSAT DEĞİLDİR

EDİTÖRLER: METİN SARFATI,  
BURAK ATAMTÜRK



LIBERALİZMİ  
YENİDEN DÜŞÜNMEK

EDİTÖRLER: METİN SARFATI  
BURAK GÜRBÜZ, HÜSEYİN ÖZEL